

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrtletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VIII.

Dunaj, 20. junija 1928.

Št. 25.

VABILO

na

redni letni občni zbor

Političnega in gospodarskega društva
za Slovence na Koroškem,

ki se vrši

v četrtek dne 28. junija t. l. ob
10. uri dopoldne
v društvenih prostorih v Celovcu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva: a) o stanju vprašanja kulturne avtonomije; b) o občinskih volitvah in organizaciji.
2. Volitev novega odbora.
3. Določitev članarine za leto 1928.
4. Predlogi članov.
5. Slučajnosti.

Opomba: Predlogi članov se morajo vsaj 8 dni poprej vpsolati pismenim putem društveni pisarni. Dostop k običnemu zboru je dovoljen samo društvenim članom, ki se izkažejo s člansko izkaznico.

K udeležbi vabi NAČELSTVO.

Kmetska zastopstva in njih zahteve.

Avstrijski kmet ima v državnem zboru jako slabo številčno zastopstvo. Iz tega je tudi razumljivo, da pridejo kmetske zahteve le redkokdaj v parlamentu do veljave, ker se vse stranke v prvi vrsti ozirajo na delavstvo in uradništvo, ki imata močno organizacijo, da vsak trenutek lahko ustavita državni voz. Država je prisiljena iz strahu pred štrajkom, ne toliko iz stvarne potrebe, ugoditi vsaki zahtevi omenjenih dveh grup, če je tudi dostikrat

v očitno škodo avstrijskega kmetijstva. Kmetijstvo ne čuti dejstva, da so obe kmetski stranki danes v vladi. Izrečno kmetsko krili najmočnejše vladne stranke kršč. socialcev šteje od 73 tih, 35 poslancev. V stranki sami je delavstvo in uradništvo po zastopstvu močnejši kakor kmetijstvo, ako ne upoštevamo 71 socialstov in 12 velenemcev kot izrazitih delavskih in uradniških poslancev. Landbund po svojih devetih poslancih istotako ni in ne more biti pri kmetskih zadevah merodajen, ampak je le rešitelj vladne koalicije, ki bi brez njega sicer ne bila nemogoča, a vsaj zelo otežkočena. Ponovno se je že sprožila zahteva po močnejšem in izrazitejšem zastopstvu kmetijstva v obliki kmetskih zbornic, kakor imajo delavci in obrtniki svoje stanovske zbornice. Primer izredno dobro poslujoče kmetske zbornice imamo na Nižje Avstrijskem in sicer je to v prvi vrsti delo tamošnjih kršč. socialcev.

V zadnji številki smo objavili zahteve Landbunda po zvišanju dohodninskega davka prostega minima in odprave fidejkomisov, danes prinašamo zahteve avstrijskega „Bauernbunda“, to je kmetskega dela krščansko socialne stranke.

Državna kmetska zveza je dne 23. majnika sklenila vladi preložiti sledečo spomenico. „Avstrijsko kmetijstvo se je porinilo po letošnjih vremenskih neizgadah v nevaren položaj. Državna kmetska zveza prisiljena, opozoriti vlado na resne razmere. Ko se avstrijski kmet premalo varuje proti tujemu, kateri producira ceneje, ker je manj obtežen z različnimi bremenmi, cene ne odgovarjajo več lastnim stroškom. Kmetje so z davki očitno preobremenjeni in k temu pridejo vse previsoke obresti za denar, ki si ga mora izposoditi. Ozirati se mora na vse gospodarstvo, odklanjati se mora vsakateri radikalizem, toda ko se gre za življenje najvažnejšega dela ljudstva, za obstoj najvažnejše gospodarske stroke, se mora z vso resnobo tirjati:

1. Da se poskrbi domačemu kmetijstvu možnost, iznebiti se doma svojih pridelkov. Kmetska zveza raditega zahteva, da se revij-

dirajo trgovske pogodbe na tak način in tako hitro, kakor to zahteva nevaren položaj avstrijskega kmetijstva.

2. Na vsak način zahteva kmetska zveza, da se preuredi obdavčevanje. Ne more se naprej prenašati, da ostane davčna podlaga kakor zdaj, ko mora samo zemljiški davek z svojimi dokladi skrbeti za občine in dežele. Neupravičeno je, da bi samo kmet nosil stroške vzdrževanja cest, šol in bolnišnic. Čimprej se mora poiskati druga pravična podlaga za davke in doklade. Ko je postala volilna pravica splošna, naj bojo tudi doklade splošne. Sedanji dohodninski davek je prehud in se ne da vzdržati. Potem zahteva kmetska zveza, naj se zviša prosti minimum premoženjskega davka, naj se zniža davek na blagovni promet, naj se odpravi davek na mošt in vino (kar se ga doma potrebuje).

3. Kmetska zveza zahteva cenejšega kredita za ljudi, ki prejemajo posestva ali so prizadeti od nesreč, posebno se zahteva brezobrestnih posojil za vinorejce.

4. Kmetska zveza zahteva, da se prihodnje leto vpostavijo večje vsote za kmetske melioracije in vodne zgradbe in potem se naj poskrbi sredstev za kmetsko napredovalno izobrazbo, za združništvo in socialno uredbe za kmetske delavce.

5. Kmetska zveza zahteva, da se socialna postavodaja izpopolnjuje časi primerno, a kakor to zahtevajo patriarhalne kmetske razmere. Naj se raztegne zavarovanje zoper nezgode in za starost tudi na malega kmeta. Pri tem se naj ozira na moči kmetskega ljudstva.

6. Kmetska zveza zahteva od vlade, da se, ko se kaj ukrene za druge stanove, ne zabije resnega položaja kmetov in s kmeti zvezanim kmetskih obrtnikov.

List.

Zimska sezona društvenega delovanja in gibanja je končana. Z ogromnim delom na polju naši marljivi društveniki ne utegnejo več

PODLISTEK

† Fr. Virnik.

V petek dne 15. junija smo v Celovcu sprejeli k zadnjemu počitku časti tega gospoda Franca Virnika, župnika v Sv. Janžu v Rožu. Blagi pokojnik se je rodil dne 7. septembra l. 1844 na Jezeršk in. V poklic si je izvolil duhovniški stan in je bil po vsi svoji mirni skromni naravi poklican v ta stan. Posvečen je bil l. 1887. Potem je kot duhovnik služboval po vrsti v Železni Kapli l. 1888, na Višarjah l. 1889, kot kanonik v Velikovu l. 1890, odtod je šel kot kaplan v Doberlovca za pol leta, potem je prišel zopet v Velikovec za leto dni. Eno leto je na to služil v Marijanišču kot vikarij in že čez leto se je premestil na nemški del dežele kot provizor v Breže (Fresach) v Dravski dolini. Odtod je šel kot župnik v Lipo nad Vrbo in je tam služboval do l. 1899; iz Lipe je šel v Gosposveto kot kanonik in se je od tam preselil l. 1909 v Sv. Jurij pri Celovcu, kjer je ostal do l. 1926, ter si je tu pridobil naklonjenost kmeškega ljudstva v izredni meri. Ko je vnaprej le že težko mogel odgovarjati zahtevam dušnega pastirstva med socialno demo-

kracijo predmestne župnije mu je škof ponudil proštijo Podkurnos, ponudil tudi lepo župnijo Otoško, ali Virnik se ni mogel ločiti iz znanih mu razmer v Sv. Jurju. Nazadnje pa je na škofovo željo le odšel v Rož, ter je tam prevzel pastirstvo župnije Sv. Janeza. Ali nova župnija ima nekaj vasi v strmih planinah in tem na stare dni tudi sin planine ni bil kos. Od poprej je že nekoliko trpel s srcem, tu je nekoč napravil prenaporno pot in odsihdob mu je bilo vedno huje. Iskal je pomoči v sanatoriju Maria Pomagaj v Celovcu in potek je bil kakršen je navadno, srčna bolezen je prešla v vodenico. Zdravniki so vodenico zadnje dni odpravili, medtem pa je bolniku potekla doba življenja in o polnoči od 13. na 14. junija je mirno v Gospodu zaspal. Blagi pokojnik je bil vseskozi ljubezniv, skromen človek ki samega sebe ni nikoli porival v ospredje, ki je bil z vsem zadovoljen, ki zase ni iskal ničesar.

Pogreb se je blagemu pokojniku izkazal kot hvaležno priznanje za njegovo požrtvovalno dušnopastirsko delovanje. Zbralo se je veliko število ljudi, četudi ni bilo mogoče na vse strani zadosti naznaniti njegove smrti in četudi se ni pokopaval v svoji fari. Posebo šentjursko ljudstvo je prišlo v velikem številu s požarno brambo, pevci in šolskimi otroci, ki

jim je bil rajni še pred letom ljubezniv veroučitelj. Sprevod je vodil msgr. Podgorc, ki sta mu asistirala čč. gospoda dekan Benetek iz Žihpolj in dr. Blüml, sedanji oskrbnik župnije Sv. Janeza. Pogreba so se udeležili gg. stolni kanoniki g. Vidović, g. Unterlugauer, g. Meier, slovenski deželni poslanec g. Starc, mestni župniki Marklet, Streit, oo. jezuitje in kapucini ter dolga vrsta drugih duhovnikov iz mesta in dežele. Modestovo duhovniško društvo je dalo pokojniku prostora v novem duhovniškem grobišču.

G. msgr. Podgorc je najprej v nemškem jeziku poročal o zadnjih pokojnikovih urah in potem je govoril o pomenu duhovniškega stanu ter je rajnega priporočal St. Jurčanom in njihovim otrokom v molitev. Potem je v slovenskem jeziku pričujočemu slovenskemu ljudstvu govoril o mestni in o verni kmetski kulturi, o ljubezni do duhovnika in o skrbi za duhovniški naraščaj: pomagati, da bi pobožni fantje mogli priti do duhovniškega poklica, naj bo tisto dobro delo, ki ga ljudstvo naj daruje za blagega pokojnika. Naj v miru počiva in naj mu bo lahka domača zemlja! Naj mu verniki župnij, kjer je pastiroval kot dobri pastir, ohranijo hvaležen vzpomin!

prihajati v društva in prirejati sestanke ter vaje za igre. Kulturno delo v naših vaseh bo zopet počivalo do jeseni, ko bodo naše marljive družine z žuljevimi rokami opravile delo na polju. Potem se zopet vrnemo vsi v naša društva z novimi idejami, polni svežih duševnih moči. Kaj zdaj?, se gotovo vpraša marsikateri iz med nas. Ali naj popolnoma prekinemo vezi med seboj, katere smo navezali ob priliki sestankov in društvenih prireditvah? Saj dostikrat niti toliko ni časa, da bi sporočil svojemu najboljšemu prijatelju s katerim sva se našla ob tej in tej priliki najvažnejše dogodke domačega kraja, seve o kakem obisku sploh ni govora. Če pa pišem Lojzku, bo Tomej užaljen, ker od mene ne dobi nobenega poročila. Ko smo posetili zadnjo igro v Hodišah ali Globasnici, smo se domenili, da se zopet snidemo na žegnaniu. Dogodek v gospodarstvu ali družini nas zadrži in zopet so se naši načrti izjalovili. Tudi ženitovanja niso vsak dan, da bi se nam nudila prilika svidenja in izmenjavanja misli.

Toda eno imamo, kar je tudi pri največji zaposlenosti in največji oddaljenosti močna vez med nami vsemi, naš list. Z dopisom, s kratko notico, boš dragi tovariš, zadovoljil vse prijatelje lepe slovenske Koroške in tudi one, ki so šli s trebuhom za kruhom v daljino Ameriko in so ostali zvesti naši bralci. Petnajst grošev in listek papirja, to je vse, kar to bo stalo dopisovanje vsak mesec. Kaj ne, od sedaj naprej pošlješ iz domačega kraja vsaj en dopis — nič zato, če so v pismu tudi napake, saj jih bo urednik radevolje popravil; ne smeš mu pa zameriti, če dopis tudi malo pristriže, ker more list odgovarjati vsem potrebam. Izloči iz dopisa osebne stvari, saj osebni napadi nikomur ne koristijo. Glede snovi tudi poleti gotovo ne boš v zadregi, saj je življenje na kmetih polno zanimivosti. Če je danes šlo vse po starem tiru naprej, bo jutri pozornost oko gotovo videlo kaj zanimivega. Mogoče si prišel na kako pametno idejo, katere naj bi se poprijeli v jeseni, ko zopet pričnemo z društvenim delovanjem, sporoči jo, da se z njo seznanijo tudi drugi in o njej premišlujejo. Več glav, več misli. Mnogo naših delavcev in zvestih bralcev našega lista je tudi izven domačega kraja, posebno naši tesarji in zidarji. Poročajte tedaj vi, ki ste videli kaj novega, mogoče nove šege in navade, ki pri vas doma niso običajne. Še drugo izredno uslugo lahko storite svojemu listu sedaj, ko je malo več zasluzka, kakor po zimi, spomnite se tiskovnega sklada. Tudi list se vam bo oddolžil, s tem da bo skušal biti zanimiv za vse in vas tudi obveščal o vseh važnih in zanimivih dogodkih v domovini in tujini. Vsak naj po svojih močeh pripomore, če bomo vsi sodelovali, bo list zanimiv, bo list tak, kakoršnega si želimo in potem bomo tudi vsi upravičeni kritizirati v listu to, kar nam ne ugaja. Če pa samo eden piše in vsi kritizirajo, je kritike nekoliko preveč, a sotrudnikov premalo. So tudi gotovi gospodje in gospodične, ki bi mnogo lahko pisali, toda so prekomodni in tem je treba prav posebno zameriti. Seve se povsem upravičeno okrtati, kar je slabega, treba pa je tudi povedati, kako naj bi se stvar zboljšala.

To naj bodo naše smernice, vsem prijateljem in prijateljicam veselih in zanimivih novic, da bomo v soboto zvečer po trudapolnem tednu z zanimanjem segli po listu in v njem našli vse, kar nam imajo naše prijateljice in prijatelji povedati.

POLITIČNI PREGLED

Kakor pri nas. Dne 5. t. m. se je vršil v mestnem gledišču v Bocnu fašistovski kongres italijanskih učiteljev južne Tirolske v navzočnosti glavnega tajnika za šolstvo Saccotana. Glavni tajnik bocenskih fašistov, Giarratana, je izrazil svoje veselje, da je od 800 šolskih razredov samo še 20 nemških. Pritoževal se je nad rovarstvom v duhovskih zavodih in je rekel: „Onim, ki se pritožujejo, moramo izjaviti, da obstoji naše delo v tem, da uničimo to, kar je napravila Avstrija. Hočemo 100-procentno poitaljančenje potom šol. Če se v Inomostu izjavlja 600 študentov za predstražo nemštva, potem bodo učitelji (južne Tirolske) kot predstraža italijanstva dovršili delo, da se izkoreninijo poslednji ostanki onih nemških imen, ki hočejo tukaj zgraditi kulturo, ki ne more biti naša, ker ta

dežela ni nemška.“ V Rim pa so odposlali učitelji sledečo brzojavko: „600 avstrijskih študentov se je v Inomostu izjavilo za predstražo nemštva, 600 laških učiteljev, združenih na kongresu, je danes potrdilo, da nemštvo v pokrajini Bocen ne more živeti, in obljublja, da bodo svoje delovanje z vsakim poglobili, da se iztrebijo tudi najgloblje korenine inozemskega upliva.“ Ali ni 100procentno ponemčenje ljudstva cilj šol tudi pri nas?

Atentat na nemški veronauk. Nemška duhovščina na južnem Tirolskem se ljuto upira fašistovskim naredbam, da se morajo nemški otroci učiti veronauka v laškem jeziku. Tudi papež stoji na strani nemške duhovščine in izjavlja, da je naravna in nadnaravna pravica vsakega ljudstva, da se mu oznanjuje evangelij v njegovem maternem jeziku in da se otroci učijo veronauka v materinščini. Zdaj je odredilo pokrajinsko šolsko ravnateljstvo v Bocnu na ukaz vlade, da se mora upeljati v cel pokrajini pouk veronauka v laškem jeziku. Od šolskega leta 1928-29 dalje se bo učil katekizem od 4. šolskega leta dalje popolnoma laško, in samo tam se bodo dovolile izjeme, kjer obstojijo posebne težkoče. Od šolskega leta 1930-31 dalje pa se mora povsod in v vseh razredih učiti laško, odgovarjajoč namenu vlade, da se šolski pouk v pokrajini zgornje Adiže organizira popolnoma italijansko. Ves nemški narod protestira proti atentatu na nemški veronauk na južnem Tirolskem. Toda, neverjetno pa resnično, pri nas pa nemški duhovniki, pripadniki istega nemškega naroda, upeljujejo v šole za slovenske otroke — nemški veronauk! Protestiramo proti temu atentatu na slovenski veronauk na Koroškem!

Avstrija. Državni zbor je 13. juna odobril trgovsko pogodbo z Francijo. Zvezni kancler Seipel in španski poslanec sta podpisala razsodno pogodbo med Španijo in Avstrijo. K gospodarski pogodbi z Ogrska se je pristavil dodatek, da Avstrija zviši uvozno carino na moko na 5 zlatih kron za 100 kg. Povišana je tudi uvozna carina na konje, a znižana na zelenjavo, sadje in še druge potrebščine za prehrano. Ogrska je zvišala na to uvozno carino na obleko in električne stroje. — V parlamentu so socialdemokrati ostro nastopili proti vladi, ker ista, kljub zagotovitvi novi šolski zakon za osnovne šole, na raztegnila na Gradiščansko, tam se namreč še v polnem obsegu vzdržujejo izrečno katoliške šole. — Boj proti vsaki kontroli deželnih financ od strani zveze se kljub dogovorom finančnega ministra in zastopnikov dežel nadaljuje, prav posebno stopa na plan zg. avstrijski deželni zbor.

Jugoslavija. S posebno pozornostjo je treba beležiti potovanje petnajstih jugoslovanskih znanstvenikov iz Ljubljane, Beograda in Zagreba v južno Nemčijo, kjer bodo obiskali vsa večja univerzitetna mesta ter gospodarska središča. Predavali bodo o gospodarskih razmerah mlade države in o razvoju ter gojitvi znanstva na jugoslovanskih vseučiliščih. Medsebojno poznanje edino more peljati k medsebojnemu zbližanju. Vso nemško časopisje poroča o tem dejstvu s posebnim zadovoljstvom, ki nima samo znanstveni, marveč tudi globok političen pomen. — V skupščini so se odigrali viharji prizori, ko je opozicija vložila obtožbo proti notranjemu ministru dr. Korošču radi beograjskih demonstracij in prepovedi vseh javnih shodov proti Italiji. Sedaj se je stvar zopet pomirila in parlament prehaja k rednemu delu. — Posebno pozornost vzbuja potovanje znamenitega francoskega časnikarja Sauerweina po Jugoslaviji, ki s posebnim zadovoljstvom konstatira, da posledice demonstracij daleč niso bile take, kakor jih je slikalo inozemsko časopisje, da je pri svojem potovanju opazil povsod večji napredek, kakor ga je pričakoval. — Angleško posojilo za Jugoslavijo je pred podpisom. Listi poročajo, da bi se imela posojila udeležiti tudi Italija. — S 15. junijem se odpravijo viza med SHS. in Češkoslovaško. Zadostuje pravilni potni list.

Ženeva. Društvo narodov je na svojem 50. zasedanju odločilo v madžarsko-romunskem sporu, da se Društvo s to stvarjo ne bo več pečalo, ampak prepušča stvar državam v neposredno rešitev. Seve, so Madžari močno prizadeti kot slabejša država, a Romunija je zadovoljna s to rešitvijo. — Zanimivo je tudi

stališče Društva narodov glede nemških manjšin na Poljske. Ustanovitelji manjšinskih šol imajo v slučaju, da je šola dovoljena, pravico določiti učni jezik otroka. Ostala manjšinska vprašanja prepušča Društvo narodov medsebojni ureditvi med Poljsko in Nemčijo. Na to je nemški zastopnik v. Schubert izjavil, da manjšinsko vprašanje ni zasebnega, temveč pretežno mednarodnega značaja.

Mala antanta. Zunanji ministri vseh teh držav se snidejo 20. t. m. v Bukarešti. Pred sestankom se je romunski zunanji minister Titulescu mudil dva dni v Beogradu v razgovorih z Marinkovičem. S to konferenco Male antante se spravlja v zvezo preorientacija srednje Evrope, kar naj bi bila posledica Benešovega bivanja v Berlinu. Listi poročajo, da dobi Češkoslovaška v Hamburgu svobodno cono. Italija se nad takim postopanjem nemške vlade huduje, češ da hoče Nemčija konkurirati Trstu in mu odvzeti še tisti promet kar je ostalo po prevratu. Do sedaj se je namreč češko blago izvažalo preko Trsta, dočim bo zana-prej tudi južni del republike izvažal svoje pridelke preko Hamburga. Pojavljajo se tudi vesti, da se bo Mala antanta naslonila na Nemčijo, kar zopet povzroča hude skrbi Italiji. Istčasno z zborovanjem ministrov Male antante se vrši v Bukarešti zborovanje časnikarjev Jugoslavije, Češkoslovaške in Romunije.

Nemčija. Vsa pozornost je obrnjena na bodočo vlado, ki se bo sestavila pod vodstvom socialdemokratov. Pogajanja s katoliškimi centromom so se uspešno zaključila. Do nekega zastoja je prišlo pri pogajanjih z nemško ljudsko stranko ki zahteva, da se mora ista koalicija razširiti tudi na prusko pokrajinsko vlado. Tu so namreč do sedaj vladali socialisti, centum in demokrati brez ljudske stranke. Računati je, da se bodo vse ovire premostile in pride do „Velike koalicije“, ki bo razpolagala z zadostno večino. Novi državni zbor se je sestel 13. t. m. k prvi seji.

Poljska. Poljski zunanji minister Zaleski je v Parizu zahteval ureditev in garancijo nemške vzhodne meje, predno Francija izprazni Porenje. Francija naj bi v tem slučaju prevzela garancijo za poljsko mejo.

Češkoslovaška republika doživlja težko notranjo krizo. Vlada je postavila na dnevni red zmanjšanje socialnega skrbstva in je s tem spravila močno socialistično opozicijo v bojno razpoloženje, ki hoče vladino namero na vsak način preprečiti. Na drugi strani zopet grozi finančni minister Englisch z odstopom, ako se njegov princip skrajnega štedenja ne bo dosledno izvajal. Slovaška ljudska stranka zahteva brezpogojno avtonomijo Slovaške in deželnega predsednika iz svojih vrst. Pri vseh teh notranjih zapletljajih pa manjka spretne roke ministrskega predsednika Švehle, ki je že več mesecev v bolniški postelji.

Kitajska. Nad 17 let že divja v deželi državljanska vojna. Ogremne množine narodnega premoženja so bile uničene in nešteto človeških žrtev nad 400 milijonskega naroda je padlo v teh bratomornih bojih. Izdajstvo posameznih generalov, ki so se postavili v službo tujih velesil in tujih kapitalistov, je prevedlo deželo k hudim notranjim pretresljajem. Na ta način so se skušale velesile zdržati na površju in še v naprej izkoriščati bogastvo Kitajske. Domača mladina, ki se je po večini šolala na evropskih in ameriških vseučiliščih, je tukaj spoznala vrednost nacionalne svobode in je še le v tujini jela ceniti silo svojega naroda in bogastvo domovine. Ta mladina je zanesla v narod potrebo po osvoboditvi od tujega tlačanstva in k združitvi vseh moči kitajskega naroda. Zadnji general — izdajalec — Čangsolin je poskusil svojo srečo v službi Japoncev, toda tudi njega je doletela ista osuda, kakor njegove prednike. Voz nacionalnih Kitajcev ga je strl in plačal je svoje izdajstvo z življenjem pri begu in Pekingu. V nacionalni armadi je popred bil izredno močen vpliv bolševiške Rusije, kakor pa izgleda, so Kitajci preživeli vsaj zaenkrat najskrajnejši bolševizem, imeli pa so gotovo od sedanje Rusije mnogo materijelne podpore in moralne opore. Kakor poročajo listi, obstoja zopet nevarnost, da pride do medsebojnih sporov med voditelji narodne armade za vrhovno poveljstvo in sicer sta generala Feng in Čangkajšek.

DOMAČE NOVICE

Prihodnji številki priložimo položice vsem cenj. naročnikom, katerih naj bi se blagovolili poslužiti. Iste položnice se lahko uporabijo tudi za prenakazitev prispevkov za tiskovni sklad.

Šmarjeta v Rožu. (Občinsko gospodarstvo.) Malo razveseljivega moremo danes iz našega kraja poročati. Vendar je bil prejšnji teden centrum kakor tudi male okoliške vasi naše svobodne šmarješke republike v velikem razburjenju. Pripeljal se je namreč neki gospod iz Celovca z avtomobilom. V poučenih in prizadetih krogih so bili takoj na jasnem, da to ni nikak odposlanec Landbunda ali Koroške slovenske stranke. Ker so njegovo legitimacijo takoj spoznali kot pravilno, mu seve niso mogli zabraniti vstop v občinsko pisarno. Tukaj je kazal gospod od deželne vlade za marsikaterega prejšnjega občinskega funkcionarja strašno radovednost. Namesto, da bi se bil zadovoljil s šilingi, ki so bili v občinski blagajni, je hotel na vsak način vedeti, koliko je bilo popred v blagajni in kdo je iz iste denar vzel, kar je spravilo prejšnjega župana (v pisanju in računanju precejšnjega neveščaka) v silno zadrego. K sreči v naši občinski pisarni ni bilo ne smodnika, niti napolnjene in goreče petrolejke, kakor v marsikaterih zgornještarskih občinah, tako da sta se mogla zastopnik deželne vlade kakor tudi g. župan mirno in nemoteno posvetiti svojemu delu, pri katerem je zadnjega obhajala groza. Bila je to izredno težka računaska naloga, med drugim so bile rešiti tudi enačbe z več neznankami. Ob koncu se je izkazalo, da zasluži odstopivši g. župan v računanju slab red, da je kot pripadnik arijske plemenite pasme izredno slabo razvit. Mnenja o pravem stanju blagajne so bila zelo različna. Medtem, ko je kontrolor deželne vlade vstrajno trdil, da je 8300 šilingov (reci in piši trinosemdeset milijonov kron, op. ured.) premalo, je menil bivši g. župan, da je vse v redu. Konečno so se zedinili na to, da se poveri okrajnemu sodišču v Borovljah ta salamenska računaska naloga. Hudi jeziki celo trdijo, da je k primanjkljaju v občinski blagajni tudi mnogo pripomogla dota in uprava županove hčerke. Rudečkarji, ki bi prav za prav ne imeli nič za pripomniti, se hudo razburjajo nad to malenkostjo, namesto da bi se veselili, da se je konečno tudi v njihovi občini vsaj nekaj dogodilo. Ob priliki se povrnemo k tej zadevi. Tako se glasi dopis v „Arbeiterwille“ od 13. 6. 1928, šte. 162, in končuje: Einigkeit macht stark, deutsch bis ins Mark. Priobčujemo brez komentarja z edino pripombo, da je prizadeti g. župan eksponent Landbunda.

Železna Kapla. V nedeljo dne 24. junija ob 2. uri pop. se vrši v gostilni pri Kellerju redni letni občni zbor društva „Naturalno zavarovanje za občino Bela“. Poročalo se bo o dosedanjem delovanju društva in sklepalo o morebitnem prenehanju društva. — Po občnem zboru bo sestanek kmetijske podružnice. Na tem se bo razpravljalo o prireditvi gospodinskega tečaja in želeži je, da bi se tudi naša dekleta polnoštevilno udeležila sestanka, da se natančno določi čas gospodinskega tečaja.

Št. Vid v Podjuni. Redni letni občni zbor je imelo 7. t. m. po blagoslovu Izobraževalno društvo „Danica“. Udeležba je bila izredno dobra. Otvorila sta ga tamburaški in moški zbor. Sledilo je predavanje čg. kaplana Josipa Wutteja o izobrazbi uma in srca. Predavanje je bilo temeljito in je splošno ugajalo. Po poročilih odbora in odsekov se je potrdil z malimi spremembami stari odbor. Članarina je ostala stara. Da bi zanimanje za društveno delovanje ostalo tudi v bodoče tako živo.

Št. Vid v Podjuni. (Smrti.) Danes enkrat samo žalostne novice. Predvsem je pobrala smrt občinsko ubogo Polono Hribernik, staro 42 let, ki je bila skozi 12 let nepretrgoma pri Voglu v Št. Primožu. Pred in nekaj časa med vojno je plačevala občina za njeno oskrbo, ni bila ne telesno ne duševno popolnoma normalno razvita, po 160 K na leto. Posestnik p. d. Vogel za njo podpore ni zahteval več, ker mu je nekoliko pomagala pri delu. Od novega leta je bila bolna, več tednov pred smrtjo pa popolnoma v postelji. — Sledil ji je kolar Aleš Mičej iz Gornjih Vinar v starosti 24 let. Siromak je veliko trpel. Dolgo časa je ležal v bolnici,

nazadnje so mu morali odrezati še vsled kostne tuberkuloze nogo. Izbruh krvi mu je pretrgal nit življenja. Pogreba se je 31. majnika udeležilo mnogo ljudi. Žalujočim staršem naše sožalje! — Še v tretjič je v kratki dobi sledila krsti kljub slabemu vremenu velika množica žalujočih. Topot smo 2. t. m. pokopali Marijo Mohar, p. d. Kobovnico v Nagelčah, staro 70 let. Devet tednov je bila bolna. Drugače je vedno stala za bojevniki za naše manjšinske pravice. Naše sožalje! Vsem trem naj sveti večna luč!

Št. Radegunda v Gorenčah. Že bo dva meseca, odkar so umrli po dolgi, udano prenašani bolezni Jančkova mati, Marija Glančnik. Tedaj je smrt stala pred durmi cele tedne in mesce in čakala. Še itak je napravila žalujočemu možu in otrokom veliko žalost. Zdaj pa se je oglasila nenadoma pri Firdanku in pobrala očeta Štefana Hirm. Skrbna mati je umrla že pred dvema leti. Kdo bo zdaj gospodar? Da bi bil enako skrben, kakor sta bila rajni oče in mati. N. p. v. m.!

Podgorje. (Pogreb.) V res slovesnem sprevodu z 5 duhovniki smo spremljali 4. t. m. Pavlija Lederwasch k zadnjemu počitku. Rajni je bil marljiv, vzgleden in pobožen dijak tretjega gimnazijskega razreda v Celovcu. Upali smo, da ga bomo mogli enkrat pozdraviti kot duhovnika, ki jih v sedanjih časih tako zelo primanjkuje. A neumljiva modrost Božja je odločila drugače. Po dolgi, težki bolezni na pljučih je končal svoje zemeljsko življenje v 17 letu svoje starosti. K pogrebu so prihiteli 4 duhovniki iz Celovca in sošolci Marijanisti. Na dan pogreba so se opravile v tukajšnji cerkvi 4 sv. maše za rajnega. V slovo sta mu govorila domači g. župnik in v imenu ravnateljstva Marijanišča veleč. g. dr. Geramb. Ob grobu so mu zapeli domači pevci. — Ti pa, dragi Pavel, počivaj v miru — saj se zopet snidemo nad zvezdami!

Celovec. (Porota.) Pred porotniki se je zagovarjal Josip Oraš, pristojen v Borovlje, znan divji lovec. 11. julija 1922 se je napotil na Macen, ker pa ni bilo drugega plena je ustrelil ovco. Pri razparanju ovce sta ga zasačila Korenjak in Dovjak, nakar je Oraš jel streljati in zadel 15letnega Korenjaka smrtno v glavo. Dovjaku se je posrečilo uteči smrtni novarnosti. Šele čez tri in pol leta se je orožnikom posrečilo izslediti Korenjakovega morilca v osebi Josipa Oraš, ki je svoje dejanje tudi priznal. Obsodba se glasi na 3 leta težke ječe radi tatvine, ker je vrednost ovce znašala nad 25 šilingov, in na ponovno obravnavo radi umora, ker se mu ta ni mogel popolnoma dokazati. — Marija Petutschnig, ki je vzela iz obupa v bedi in revščini svojima sinovoma življenje in nato napravila brezuspešen samomor v Beljaku, je bila oproščena.

Dunaj. (Slovenski krožek.) Koncert našega krožka je nad vse pričakovanje dobro izpadel. Dvorana Českega doma je bila polna, okoli 500 ljudi je prišlo poslušat, kaj krožek zna. Mnogo odličnih gostov iz tujine, potem Čehov, Hrvatov, Nemcev, največ seveda Slovencev. Program koncerta ali akademije, kakor je rekel g. predsednik, je bil zelo obširen, saj je prireditev končala šele okoli polnoči. Črez 50 tamburašev „Prosvjete“, pod vodstvom komponista g. K. Viškovića, je igralo zelo dobro. Pozna se zboru, da je tako izšolan, da bo lahko v doglednem času koncertiral za dunajski radio. G. Trost, umetnik svetovnega slovesa, je sam in spremljaze solospjev g. dr. Babnikove napravil vsem izreden užitek, ki smo ga deležni sicer samo za drag denar. Moškemu in mešanemu zboru se pozna, da sta v prvem letu obstoja. Dirigent G. Kozina je iztisnil iz materijala kar je mogel, pogrešamo pa preciznost in uglajenost. Najbolj sta ugajali „Njav črez izaro“ in „Bratci veseli vsi“. Eno pa lahko trdim, petje teh dveh zborov je bila le najlepša točka koncerta! Okret, ki ga je izvežbal g. Miglič, je svoji dve pesmi absolviralo zelo dobro, zakaj jih ne zna več? G. Miglič pa ni samo izboren dirigent, on je še boljši fagotist. Čudimo se, da s svojo virtuozičnostjo in spremljan z umetniško dovršeno igro g. Vere Volkove ne nastopi pred večjo publiko. Isto velja o g. Milanu Pirnatu, ki se je že velikokrat izkazal kot dobrega igralca in recitatorja. Njegovo izvajanje Župančičeve „Naša beseda“ je vsem izredno ugajalo. Hotel bi, da bi Milan podal par

tako dovršenih recitacij tudi na Koroškem. Naši ljudje bi mu bili hvaležni. — Tak torej je bil program prvega koncerta našega krožka. Pester, bogat, in kar je največ: disciplinirano izvajanje. Hvala našim pevcem in pevkam, ki so žrtvovali mnogo večerov, da so ustvarili naš lep zbor. In še posebej čast dvem koroškim dekletom, ki sta neopaženi, rekli bi skriti hodili na pevske vaje, redno in točno. To sta gospodični Micka in Albinca Wucherer iz Hrašč pri Baškem jezeru, ki s svojim idealizmom in s svojim velikim in lepim veseljem do naše stvari prekašata vse druge. Takih deklet naj bi imela Koroška še več, pa ne bo več „tužna“! Zato hvala in slava jima!

GOSPODARSKI VESTNIK

**Seja deželnega kulturnega sveta
dne 27. aprila 1928.**

(Konec.)

Obračun za l. 1927.

Za pospeševanje deželne kulture sta dali:

leto	dežela	država
	šilingov	
1924	24.000	—
1925	80.000	152.000
1926	140.000	365.000
1927	180.000	663.000
1928	190.000	nedoločeno

le-tega denarja se je rabilo za

uprava	88.000 S
kmetijsko šolo	36000 „
podkovno šolo	2.000 „
potovalni pouk	8.000
melioracijski urad	42.000
penzije	21.000

V posamnem se je potrebovalo za

	od dežele	od države
	šilingov	
poslovne premije	5.000	1.000
zadružništvo	15.000	—
računstvo obratno	5.000	5.000
izobrazbo	4.000	—
rastlinstvo	31.000	99.000
sadjerejo	13.000	16.000
planšarstvo	19.000	—
živinorejo	56.000	125.000
mlekarstvo	10.000	57.000
gnojne jame	13.000	22.000
melioracije	211.000	129.000

Hernler povprašuje, kako so se porabili mlekarški krediti?

Msgr. Podgorc povprašuje, kako je z ustanovo dr. Kuharja, katere v obračunu ni videti?

Ferlič želi, da se preostanki, ako jih je porabijo za preureditev hlevov. Ako se prošnje, odklanjajo, bodo posestniki vse opustili.

Supersberg poroča, da je Kuharjeva ustanova naložena v Velikovski „Sparkasi“ in da upravlja g. Schumy. Prihodnje leto se del ustanove izčrpa za gojence, ki gredo na Litzlhof, za drugo se pa sorodniki še pravdajo. Radi podpiranja gnojnih jam se je govorilo z ministrom, za tekoče leto ni sredstev, prizadeval se bo, prohodnje leto dati nekaj več.

Nagrade za stare posle.

Dr. Stotter: Ko so se nagrade razpisale se je zglasilo 2781 ljudi. Prošnje so se razvrstile, bilo je poslov, ki so služili v isti službi

	moških	žensk
nad 30 „	158	102
do 5 let	78	82
10 „	444	485
15 „	289	324
20 „	216	174
25 „	143	128
30 „	84	73

Na to se je sklenilo, dati nagrado ljudem, ki služijo nad 25 let pri enem gospodarju; teh je bilo 507 in se jim je razdelilo 28.000 S, povečini so enak znesek dajali tudi gospodarji. Prihodnje leto se bo mogla letna številka znižati na 20 let, morebiti na 15.

Mlekarstvo.

Dr. Scheuch poroča, kako se je porabil za l. 1927. od dežele 10.000 S in od države 57.000 S. Za strokovno izobrazbo v mlekarstvu se je porabilo 7000 S. Prirejali so se kurzi, katerih se je udeležilo

142 mladeničev. Na šoli v Litzlhofu se prirejajo trimesečni kurzi za molžo, katerih se stalno udeležuje 4 fantov. Potem se je cela vrsta naderjenih mladih ljudi v nadaljno izobrazbo poslala v inozemstvo. Tako **Joham** iz Šmohorja v Pomorsko, **Heher** iz Laas v Weihenstefan, **Schaffner** iz Sv. Krvi v Rotholz, **Eberhard** iz Celovca na Predarelsko, **Nessman** iz Bistrice v Weyler. Mlekarni v Špitalu sta se dala dva zneska po 5000 S, za kontroliranje mleka se je rabilo 20.000 S, 1900 S se je potrebovalo za zborovanja, 20.000 S se je porabilo za gnojne jame.

Pašniki onstran meje.

Ferlič predlaga, naj se kulturni svet obrne na vlado, da ona prevzame jamstvo za živino, katera se pase onstran laške meje. Ljudem je težko, najti v kanalski dolini poroka in potem to stane precej denarja.

Supersberg: Prosilo se bo vlado, naj ona to uredi, vsaj ko se bodo vršila trgovinska poganjaja z Italijo.

Travniki ki menjajo gospodarja.

Ferlič poroča, da se na Zili čisto nahajajo travniki, ki jih vsako leto kosi drug gospodar (Wechselwiesen). Davkarija pa davke predpisuje le tistemu, ki je kot lastnik vpisan. Potem mora ta gledati, kako pride do svojega denarja. Naj davkarija jemlje davek od tistega, ki ima korist.

Supersberg: Tu se bo težko kaj dalo narediti in ni misliti, da bi se davek pobiral od druge osebe, ne pa od tistega, ki je vpisan v zemljiški knjigi.

Hernler: Tisto vprašanje je znano tudi pri nas, ali uredilo se je tak, da, so se pravice drugim odkupile in da je z odkupnino gospodar si kupil drugo zemljišče. Pri davkariji se ne bo doseglo nič.

Tržne cene. Celovec, 14. junija. Voli 1,10 do 1,30, molzne krave 1,20 do 1,50, pitane krave 0,80 do 1,—, pitani prašiči 2,— do 2,30, plemenski prašiči 2,40 do 2,80 za kg žive teže. — Pšenica 44, rž 43, ječmen 40, oves 38, ajda 36, koruza 40, leča 1,40, fižol 60, krompir 1,30 za kg.

PRAVNI VESTNIK

Kakor smo že poročali, smo se odločili vsem našim cenj. naročnikom, ki v zamotanih pravnih slučajih ne vedo, kam naj bi se obrnili za nasvet, pomagati z brezobveznimi pravnimi nasveti. Vsak bralec, ki si v takem slučaju ne ve pomoči, se lahko obrne na uredništvo našega lista, bodisi ustmeno ali pismeno. V pismu naj vprašalec na kratko in stvarno opiše dejanski položaj in vprašanja, na katera si želi pojasniti. Za pismen odgovor je treba priložiti znamko za 15 gr. Odgovor na vprašanje pa priobčimo tudi v listu, ako je vprašalec s tem zadovoljen. V tem slučaju naj nam pove, pod katerim imenom ozir. pod katero šifro želi odgovora.

Seveda si ne smeš misliti, dragi bralec, da si od sedaj naprej rešen vseh skrbi in da boš brezpogojno zmagal v vseh pravdah. To ne! Mi ti bomo mogli samo nasvetovati, katera pota naj greš in kaj naj ukreneš, da varuješ in najdeš svojo pravico. Povedali ti bomo nadalje, kateri zakon pride v tvoji zadevi v poštev, kaj ta zakon pravi in katera oblast je poklicana, da ga izvršuje. Ko ti bomo pokazali pot in dali potrebna navodila, boš moral vse nadaljne ukreniti sam, da najdeš pri pristojni oblasti pomoči.

V „Koroškem Slovencu“ pa bomo tudi v kolikor nam bo to dopuščal čas in prostor, priobčevali stalni kotiček pod naslovom „Pravni vestnik“.

Svojičas je izdala Družba sv. Mohorja „Slovenski pravnik“, iz katerega so si Slovenci lahko našli potrebnih pojasnil. Ta knjiga pa je v mnogokaterih ozirih že zastarela. Posebno povojni preobrat deloma pa tudi že medvojni čas je prinesel na polju zakonodaje mnogo novega, s čemur bo treba naše bralce polagoma seznaniti. Za to bomo na kratko in poljudno obravnavali v našem kotičku posamezna področja iz pravniške vede, katera naš kmet največkrat potrebuje in za katera se največ zanima.

Da napravimo takoj prvi korak, hočemo danes razjasniti nekatere splošne izraze in pojme, da bodo našim bralcem razumljivi.

Vprašajmo se najprej, kaj sploh pomeni beseda „pravo“. Takoj tukaj pa že srečamo

prvo težkočo, kajti iz znanstvenih knjig izve mo le to, da si niti najznamenitejši pravniški učenjaki sami niso edini, kaj naj pod tem izrazom razumejo. Mi pa se nočemo ukvarjati z zamotanimi, znanstvenimi problemi ampak za nas zadostuje, ako povemo, da pod besedo „pravo“ ali pravni red razumemo vsoto vseh onih smernic in zakonov, po katerih določajo in odločajo državne oblasti, predvsem sodnije, pravico in vzdržujejo red v državi. S tem smo ob enem tudi orisali smoter, kateremu služi pravo ozir. pravni red. Bistveni smoter prava je namreč vzdrževati red v gotovih ljudskih edinicah — v občini, v deželi, predvsem pa v državi.

Marsikdo izmed nas, je gotovo že večkrat čital ali pa slišal besede kakor: državljansko pravo, kazensko pravo, ustavno in upravno pravo, ne da bi bil popolnoma na jasnem, kaj naj si pod tem izrazom predstavlja. Zato hočemo tudi poglobljeno posamezna pravna področja in njihov obseg natančneje razjasniti.

Kaj je državljansko pravo? Pod tem skupnim izrazom razumemo vse one zakone in postave, katerih namen je uravnavati različne odnose med državljani v njih privatnem življenju. Državljanjski zakoni torej vsebujejo norme in pravila, po katerih naj se razsodi pri prepri in nasporazumljenju, ki se tičejo samo zasebnega življenja dveh ali več državljanov brez ozira na interes javnosti. V to področje spada tudi mnogo zakonov, kateri se tičejo samo gotovih skupin državljanov, posebno pa gotovih poklicev, tako n. pr. cela vrsta zakonov, ki so izdani v varstvo delavcev, nadalje trgovski zakoni, železniški zakoni itd.

Čisto druge vrste so zakoni, katere označimo s skupnim imenom kazensko pravo. Kazensko pravo ne urejuje več samo zasebne zadeve posameznih državljanov, namen teh zakonov je, ščititi javno varnost. Kazenski zakonj vsebujejo posamezne zločine in prestopke, na katere so tudi zagrožene različne kazni. Kajti, zločin je dejanje, ki ogroža obči red v državi, radi česar ima že država kot taka in ne samo poškodovati interes na tem, da se taka dejanja v kolikor mogoče preprečijo. Temu namenu služi zagrožena kazen. Strah pred kaznijo naj bi zločinca oplašil ozir. zadržal od zločina ozir. prestopka.

Kakor kazensko pravo je tudi upravno pravo del javnega pravnega reda. Tudi zakoni izdani na ten področju so urejeni in narekovani predvsem iz vidika vseobče koristi. Ti zakoni urejujejo predvsem pravice in dolžnosti, na katerih niso zainteresirani samo posamezniki, ampak cela splošnost. Tukaj so uravnane n. pr. vodne pravice, javna pota in ceste, požarno-policijske zadeve, zdravstvene zadeve itd. Upravno pravo se od državljanskega in kazenskega prava razlikuje predvsem tudi v tem, da odločujoče oblasti niso strogo vezane na vsebino in predpise zakona, ampak smejo mnogokrat odločiti po lastnem pravičnem razsodku in prevdanku. Tudi postopanje pri teh oblastih — to so občine, okrajna glavarstva, deželna vlada in ministrstva — ni tako strogo formalistično, to se pravi strogo vezano na predpise, kakor pa sodnijsko postopanje.

RAZNE VESTI

Naše ceste. Pred 20 leti je izgledalo, da cestam mi več pripisovati tiste važne vloge, ki so jo igrale pred 50 in 100 leti. Železnica je prevzela ves prevoz potnikov in blaga in tako vzela konju tisti prometni pomen, ki ga je poprej imel. Danes pa dobiva tudi železnica močnega tekmeca v avtomobilu in pomen dobre ceste zopet raste, ker se danes zopet veliko osebnega in blagovnega prometa odigrava na cesti kot je bilo to pred 50 in več leti; danes vendar ni več prometno sredstvo konj, temveč avto, ki je še hujši tekmelec konja nego železnica, saj vendar danes že v najoddaljenejših hribovskih vasi pelje avto. Radi tega novega prometnega sredstva je tudi država prisiljena posvečati cestam pažnjo. V Solnogradu se je vršilo 7. in 8. t. m. posebno zborovanje o zboljšanju cest, kar je tudi v neposredni zvezi s tujskim prometom. Število avtomobilov v državi skokoma raste. Leta 1914. je bilo na ozemlju naše sedanje države 5000 avtomobilov,

l. 1927. pa smo imeli 840.000 osebnih in 8700 tovornih avtomobilov ter 31.000 motornih koles. Tem vozovom je v državi na razpolago 31.000 km cestne mreže poleg stranskih potov. Na državne ceste odpade 3800 km. Kakor kažejo številke, je pretežni del cest v oskrbi dežel in občin, kar povzroča velike skrbi, ker niti dežele niti občine nimajo zato potrebnih denarcev.

Italijanska napetost naših državljanov niti na našem ozemlju ne pusti več pri miru. Iz Tirolskega poročajo, da so italijanski financarji na avstrijskem ozemlju pri postaji Brennersee aretirali 4 avstrijske delavce, jih zvezali in vlekli v njihovo kasarno ter jih tam preiskali in zopet izpustili. Kakor Italijani uganjajo s turisti, ki pomotoma prestopijo ali se približajo državni meji, je naravnost nečuveno. Menda se res ne bodo prej spametovali, predno ne bodo tujci Italijo popolnoma bojkotirali.

Železniška nesreča v Južni Nemčiji. V noči na nedeljo dne 10. t. m. se je pripetila v bližini Münchena strašna železniška nesreča. Lokomotiva in več vozov brzovlaka je skočilo iz tira v deset metrov globok jarek. Iz lokomotive je jela uhajati vodna para, ki je potnike, kateri so bili v prvih vozovih, dobesedno oparila. 24 oseb je bilo na mestu mrtvih, 11 težko in 120 lahko ranjenih. Vzroka nesreče še niso dognali, atentat ni izključen.

Slovanska politika. V Plzenu se je vršil drugi kongres češkoslovaško-jugoslovanski lig. Češki prosvetni minister dr. Hodža je povdarjal, da tvori politično, gospodarsko in kulturno sodelovanje obeh narodov najboljšo podlago za njihovo politično svobodo. Odgovornost za slovansko politiko in njeno bodočnost nosita odslej Jugoslavija in Češkoslovaška. Z ozirom na to, da se Avstrija in Nemčija z izdelovanjem skupne juridične strukture približujeta, bosta tudi slovanski državi v mnogih točkah zakonodaje in uprave postopali enako.

Za tiskovni sklad so darovali: Nabrano na veselem ženitovanju v Grabalji vasi 20 S, Jamer Marija, Št. Lipš, 10 S, neimenovana iz Št. Jakoba v R. 1 S, gozdni mož v Št. Jakobu v R. 1 S, Kometter Valentin, Borovlje, 6 S, Mohar Peter, Dobrla vas, 3 S, Glinčani 5 S, Kropivnik Valentin, Bilčovs, 1 S, Sloki Tone, Celovec, 3 S, neimenovana 10 gr., Rovišnjak Miha, Št. Peter, 1 S 90 gr.

Proda se malo posestvo

6 birnov poseve, gozd, redi se lahko krava in 4 do 5 svinj, v bližini se dobi lahko drugo zemljišče v najem, prodaja se tudi ber brez zemljišča.

Več pove **Pavel Ražun** v Mlinčah, pošta St. Veit im Jauntale. 77

VABILO

na

občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Bilčovsu,
reg. zadr. z neom. zavezo, ki se vrši

dne 29. junija t. l. ob 16. uri
po blagoslovu v Bilčovsu.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelnstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1927.
4. Volitev odbora.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi ODBOR.

Opomba. Ako ob določenem uri občni zbor ni sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu navzočih.

UČENEC

pošten in zanesljiv se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Lastnoročne ponudbe na trg. **Franz Schnabl, Št. Rupert, pri Celovcu.**